

Nieuw Haags Peil 6 maart 2011

Door verkiezingsuitslagen te vergelijken met vorige uitslagen zijn (tot op gemeenteniveau) de electorale trends goed waar te nemen. Probleem daarbij is echter wel dat de verschillen in opkomst tussen groepen kiezers soms meer effect hebben op de uitslag dan de electorale overgangen tussen partijen.

Verkiezingsuitslagen kunnen ook goed gebruikt worden om te evalueren of er structurele verschillen zijn tussen de peilingen en de verkiezingen (waar dit dus 7 miljoen mensen aan hebben meegedaan). Beide worden derhalve nu gedaan.

Om een goed beeld van de verkiezingsuitslag te geven is Nederland verdeeld in 5 regio's (door provincies te combineren). Daarbij is er voor de 7 grootste partijen een vergelijking gemaakt tussen de uitslag van 2 maart 2011 en van vier jaar eerder. En ook met de uitslag van de Tweede Kamerverkiezing. Niet alleen ligt die verkiezing van 9 juni 2010 in de tijd dichterbij, ook die uitslag lijkt veel meer op die van 2 maart jl. dan die van vier jaar geleden. Op de laatste pagina treft u die vergelijkingen aan. Hieronder alleen een samenvattende tabel van de vergelijking met de Tweede Kamerverkiezingen van 9 maanden geleden.

	Noord	Mid+Oost	N-Holland	Z-Holland	Zuiden	Nederland
opkomst	-17,7%	-19,5%	-18,4%	-20,3%	-21,6%	-19,5%
VVD	-1,0%	-0,7%	-1,2%	-1,7%	0,0%	-0,9%
CDA	0,5%	0,0%	0,0%	0,3%	1,8%	0,6%
PVV	-3,2%	-2,9%	-1,8%	-2,3%	-4,1%	-3,1%
VVD+CDA+PVV	-3,6%	-3,6%	-3,0%	-3,7%	-2,3%	-3,4%
PvdA	-1,0%	-2,4%	-3,6%	-2,3%	-2,4%	-2,3%
SP	-0,7%	0,1%	1,2%	1,1%	0,0%	0,4%
D66	0,6%	2,8%	2,4%	1,2%	1,2%	1,3%
GrLinks	-0,9%	0,2%	-0,6%	-1,0%	0,1%	-0,4%
PvdA+SP+D66+GL	-2,0%	0,6%	-0,6%	-1,0%	-1,1%	-1,0%

De opkomst op 2 maart 2011 is met bijna 56% 26% lager dan op 9 juni 2010 (19% lagere opkomst gedeeld door de opkomst van 75% uit 2010). Maar per partij is de vermindering in de mate van opkomst niet identiek. Zo komen de circa 150.000 SGP-ers bij alle verkiezingen in vrijwel even grote mate op. Als de andere kiezers veel minder opkomen, zoals bij Provinciale Statenverkiezingen scoort de SGP een beduidend hoger percentage dan als er wel veel kiezers opkomen, zoals bij Tweede Kamerverkiezingen.

De tabel op de volgende pagina laat goed zien hoe het effect van die opkomst is. Het aandeel van de kiezers van de verschillende partijen dat niet opkomt is namelijk niet gelijk. Onderzoeksmatig is het moeilijk die cijfers nauwkeurig te bepalen. Hieronder treft u slechts een inschatting aan, waaruit goed op te maken is wat het effect van die gedifferentieerde opkomst is:

In de derde cijferkolom treft u de uitslag van de verkiezingen aan als geen van de kiezers van voorkeur zou veranderd zijn (hetgeen in de praktijk niet waar is). Daaruit is goed op te maken dat door de duidelijk lagere opkomst van de PVV-kiezers (van die groep is 29% minder kiezers opgekomen dan van het CDA) de PVV van 15,5 naar 11,5% zakt en het CDA van 13,6 naar 15,3% stijgt. Bij de SP en de PvdA zien we een vergelijkbare trend (maar iets minder sterk).

De laatste kolom laat dan de verschuiving zien van de partijen als de werkelijke uitslag van woensdag erachter wordt gezet.

	Uitslag TK2010	Aandeel opgekomen bij PS2011	Als niemand van keuze verandert	Werkelijke Uitslag PS2011	Werkelijke verschuiving
Opkomst	75,4%	55,9/75,4 = 74%		55,9%	
VVD	20,4%	74%	20,4%	19,6%	-0,8%
CDA	13,6%	84%	15,4%	14,2%	-1,2%
PVV	15,5%	55%	11,5%	12,4%	0,9%
PvdA	19,6%	72%	19,1%	17,3%	-1,8%
SP	9,9%	59%	7,9%	10,2%	2,3%
D66	7,0%	80%	7,6%	8,3%	0,7%
Groen Links	6,7%	78%	7,1%	6,4%	-0,7%
ChristUnie	3,2%	87%	3,8%	3,6%	-0,2%
SGP	1,7%	96%	2,2%	2,4%	0,2%
PvdD	1,3%	72%	1,3%	1,8%	0,5%
Andere	1,1%		3,8%	3,8%	
Totaal	100,0%	74%	100,0%	100,0%	

Deze tabel geeft een goede indruk wat het effect van daling van de opkomst van 19% tussen 9 juni 2010 en 2 maart 2011 en de gedifferentieerde opkomst op de verschuiving in de verkiezingsuitslag heeft gehad.

De laatste kolom laat zien wat ongeveer per saldo de verschuivingen zijn geweest onder de kiezers zelf. VVD en CDA verloren ieder ongeveer 1% en de PVV won er 1. PvdA verloor ongeveer 2% en de SP won ongeveer dat percentage. Bij D66 zien we een stijging van 0,7% en bij Groen Links een verlies met dat percentage. Bij de Partij voor de Dieren een stijging van een half percentage. (50Plus als nieuwe partij haalde 2,3%).

Aan de kiezers is woensdag gevraagd welke partij men zou gestemd hebben als het geen provinciale statenverkiezingen waren geweest, maar Tweede Kamerverkiezingen. Dan zien we bij de vier grootste partijen dat dan circa 90% van de kiezers dezelfde keuze zouden hebben gemaakt en bij de kleinere partijen ligt dat percentage tussen de 75% en 85%.

Dit alles in beschouwing nemende dan komen we tot de volgende uitslag van de weekpeiling. Met als constatering dat de verschuivingen ten opzichte van de vorige week vooral correcties zijn in de peiling zelf, maar niet feitelijke verschuivingen in het electoraat.

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

in zetels Tweede Kamer	TK2010	1-3 2011	6-3 2011	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	31	33	31	-2	
PVV	24	28	26	-2	2
CDA	21	15	17	2	-4
VVD+PVV+CDA	76	76	74	-2	-2
PvdA	30	23	25	2	-5
SP	15	19	18	-1	3
D66	10	12	12		2
Groen Links	10	8	9	1	-1
ChristenUnie	5	5	5		
SGP	2	2	2		
Partij voor de Dieren	2	3	2	-1	
50Plus	0	2	3	1	3
Totaal	150	150	150		

Noorden	PS2007	TK2010	PS2011
opkomst	51,4%	75,9%	58,1%
VVD	12,8%	15,9%	14,9%
CDA	22,2%	14,3%	14,8%
PVV		11,6%	8,5%
VVD+CDA+PVV	34,9%	41,8%	38,2%
PvdA	26,3%	26,0%	25,0%
SP	12,6%	11,0%	10,3%
D66	1,9%	5,5%	6,1%
GrLinks	5,5%	6,9%	5,9%
PvdA+SP+D66+GL	46,3%	49,3%	47,3%

Verschil met	
PS2007	TK2011
6,7%	-17,7%
2,2%	-1,0%
-7,4%	0,5%
8,5%	-3,2%
3,3%	-3,6%
-1,3%	-1,0%
-2,3%	-0,7%
4,2%	0,6%
0,5%	-0,9%
1,0%	-2,0%

Oosten+Midden	PS2007	TK2010	PS2011
opkomst	49,0%	77,3%	57,8%
VVD	17,4%	19,4%	18,6%
CDA	26,7%	15,6%	15,6%
PVV		13,3%	10,5%
VVD+CDA+PVV	44,0%	48,3%	44,7%
PvdA	17,0%	18,8%	16,4%
SP	12,8%	8,9%	9,0%
D66	2,6%	5,7%	8,5%
GrLinks	5,0%	6,9%	7,1%
PvdA+SP+D66+GL	37,3%	40,4%	41,0%

Verschil met	
PS2007	TK2011
8,8%	-19,5%
1,3%	-0,7%
-11,1%	0,0%
10,5%	-2,9%
0,7%	-3,6%
-0,6%	-2,4%
-3,8%	0,1%
5,9%	2,8%
2,1%	0,2%
3,6%	0,6%

Noord-Holland	PS2007	TK2010	PS2011
opkomst	45,0%	75,5%	57,1%
VVD	22,7%	23,5%	22,3%
CDA	17,7%	9,0%	9,0%
PVV		13,6%	11,8%
VVD+CDA+PVV	40,4%	46,1%	43,1%
PvdA	19,3%	23,6%	20,0%
SP	15,7%	8,4%	9,6%
D66	3,8%	8,9%	11,3%
GrLinks	9,7%	8,6%	8,0%
PvdA+SP+D66+GL	48,5%	49,5%	48,9%

Verschil met	
PS2007	TK2011
12,1%	-18,4%
-0,5%	-1,2%
-8,7%	0,0%
11,8%	-1,8%
2,7%	-3,0%
0,7%	-3,6%
-6,1%	1,2%
7,5%	2,4%
-1,7%	-0,6%
0,4%	-0,6%

Zuid-Holland	PS2007	TK2010	PS2011
opkomst	44,4%	74,1%	53,8%
VVD	20,3%	22,5%	20,8%
CDA	21,5%	11,2%	11,5%
PVV		16,9%	14,6%
VVD+CDA+PVV	41,8%	50,6%	46,9%
PvdA	17,0%	18,6%	16,3%
SP	13,5%	8,2%	9,3%
D66	2,6%	7,5%	8,7%
GrLinks	5,9%	6,4%	5,4%
PvdA+SP+D66+GL	39,0%	40,7%	39,7%

Verschil met	
PS2007	TK2011
9,4%	-20,3%
0,5%	-1,7%
-10,0%	0,3%
14,6%	-2,3%
5,1%	-3,7%
-0,7%	-2,3%
-4,3%	1,1%
6,1%	1,2%
-0,5%	-1,0%
0,6%	-1,0%

Zuiden	PS2007	TK2010	PS2011
opkomst	43,5%	73,4%	51,8%
VVD	17,1%	18,8%	18,8%
CDA	31,9%	16,0%	17,8%
PVV		19,8%	15,8%
VVD+CDA+PVV	49,0%	54,7%	52,4%
PvdA	14,7%	16,0%	13,6%
SP	19,4%	12,7%	12,7%
D66	2,1%	5,7%	6,8%
GrLinks	4,2%	5,3%	5,4%
PvdA+SP+D66+GL	40,4%	39,7%	38,6%

Verschil met	
PS2007	TK2011
8,3%	-21,6%
1,7%	0,0%
-14,0%	1,8%
15,8%	-4,1%
3,4%	-2,3%
-1,0%	-2,4%
-6,7%	0,0%
4,8%	1,2%
1,2%	0,1%
-1,8%	-1,1%

Nederland	PS2007	TK2010	PS2011
opkomst	46,40%	75,40%	55,9%
VVD	18,1%	20,5%	19,6%
CDA	25,0%	13,6%	14,2%
PVV		15,5%	12,4%
VVD+CDA+PVV	43,1%	49,6%	46,2%
PvdA	17,9%	19,6%	17,3%
SP	14,8%	9,8%	10,2%
D66	2,6%	7,0%	8,3%
GrLinks	6,2%	6,7%	6,3%
PvdA+SP+D66+GL	41,5%	43,1%	42,1%

Verschil met	
PS2007	TK2011
9,5%	-19,5%
1,5%	-0,9%
-10,8%	0,6%
12,4%	-3,1%
3,1%	-3,4%
-0,6%	-2,3%
-4,6%	0,4%
5,7%	1,3%
0,1%	-0,4%
0,6%	-1,0%